

ČÍSLO: 3/2002 - srpen 2002

ZPRAVODAJ

ROZHOVOR

„Pravidla pro Zdravá města v ČR jsme tvořili ‘ze zdola.’“

Rozhovor s Mgr. Ladislavem Ambrozem, předsedou Národní sítě Zdravých měst ČR a místostarostou Zdravého města Hodonína

Jak vznikala metodika českých Zdravých měst?

Metodika Česká brána 21 (New Gate 21) vznikala na základě zkušeností našich prvních Zdravých měst. Nejde o teoretickou metodu, kterou bychom se snažili někomu vnutit. Všimli jsme si, na co lidé reagují, co chtějí dělat a na základě toho jsme ‘ze zdola’ vytvářeli pravidla. Česká Brána 21 plně odpovídá parametrům udržitelného rozvoje, místní Agendy 21. Postup měst je založen na partnerství mezi všemi zúčastněnými subjekty v místních podmínkách, které se v rámci Zdravých měst daří dobře rozvíjet. Pracuje se s vysokým stupněm účasti veřejnosti na rozhodování. Bez dobré metodiky, komunikačního a manažerského základu bychom tak velký úkol, jaký Projekt Zdravé město představuje, nedokázali splnit. Kvalitu metodiky Česká brána 21 dokládá mimo jiné i příznivá reakce evropské úřadovny WHO OSN v Kodani nebo zájem zahraničních Zdravých měst. Metodika též získala titul „Světový projekt EXPO 2000“.

Mají Zdravá města podporu ze strany svých zastupitelstev?

Záleží na tom, jak se nám zastupitelé a další partnery podaří vtáhnou do procesu přípravy místního Plánu zdraví a kvality života. Když už od začátku spolupracují zastupitelé a členové vedení města, pak je všechno mnohem jednodušší. V ideálním případě je Plán zdraví připraven ve spolupráci s aktivními zastupiteli, jako se to stalo např. v Hodoníně, v Třebíči, ve Valašském Meziříčí.

Projekt Zdravé město je v praxi propojen do strategického rozvoje daného města. Zastupitelům pak pomáhá zajistit, aby rozvoj regionu byl co nejkvalitnější, aby respektoval zdraví, udržitelný rozvoj, kvalitu života a další mezinárodní standardy EU a OSN, které Zdravá města prosazují.

AKTUALITY

Zdravá města na přípravném Evropském summitu

Ve dnech 15.-16. července 2002 proběhl ve francouzském městě Lyonu Evropský summit o veřejném zdraví, bydlení a udržitelném rozvoji. Svou vyslankyni tu mělo i Zdravé město Brno.

Hlavním cílem setkání bylo stanovení priorit místních samospráv a jejich partnerů při společném postupu k udržitelnému rozvoji. Mezi třemi sty účastníky z pětaticeti zemí se summitu účastnila i členka poradního výboru Světové zdravotní organizace (WHO) pro Projekt Zdravé město, koordinátorka projektu Brno - Zdravé město, Mgr. Ivana Draholová. Program setkání probíhal ve formě tematických pracovních sekcí,“ vypráví. „Na konferenci jsem se účastnila pracovní skupiny zaměřené na veřejné zdraví a udržitelný rozvoj. Byly zde představeny programy z řady evropských měst, které se již osvědčily a mají výsledky. Je důležité, že dvě třetiny všech prezentací byly ukázky aktivit Zdravých měst. Jsem přesvědčena, že pokud chceme vidět praktické propojení zdraví a udržitelného rozvoje, je zapotřebí se podívat právě do evropských Zdravých měst. Lyonský summit to potvrdil.“ Evropská doporučení z Lyonu budou letos na podzim předložena na světovém summitu OSN o udržitelném rozvoji v jihoafrickém Johannesburgu.

Ekologické audity škol

Zdravá města si váží šetrného chování k přírodě, a snaží se ho také podporovat. Proto se zástupci Zdravého města Vsetína rozhodli, provést ekologické audity příspěvkových organizací ve městě a následně iniciovat odstranění případných nedostatků. Jako první se zaměřili na základní a mateřské školy.

V rámci Plánu zdraví a kvality života byly ve Zdravém městě Vsetíně letos v květnu až červenci provedeny ekologické audity celkem patnácti základních a mateřských škol. Zaměřily se na problematiku odpadů, ekologickou výchovu, nakládání se zelení, a také na prostředí škol (nekuřácké prostředí atd.).

Audity sice potvrdily, že vsetínské školy věnují šetrnému přístupu k přírodě značnou pozornost, nicméně byly zjištěny také slabiny. „Ne všechny školy mají zavedený systém recyklace, neřeší se ukládání nebezpečných odpadů, ne všude je dostatek recyklačních kontejnerů. Opatření z auditů budou realizována během podzimu. Výsledky nám zároveň poslouží pro stanovení kritérií k udělení městského certifikátu s pracovním názvem - "ekologická škola". Certifikáty získají ty školy a školky, které odstraní zjištěné nedostatky a současně úspěšně absolvují následný podzimní ekologický audit. Certifikát budou jednotlivé školy každý rok obhajovat,“ pověděl nám starosta a politik Projektu Zdravé město Vsetín Jiří Čunek.

Prázdninový Maratón – Orlová 2002

Kdo si hraje nezlobí! Zdá se, že tento názor zastávají také radní Zdravého města Orlová. Ve spolupráci s odbornými partnery města pořádají celoprázdninovou akci pro děti 'Prázdninový Maratón – Orlová 2002.'

„Prázdninový Maratón 2002 jsme začali připravovat na konci roku 2001 s cílem nabídnout dětem, které zůstávají o prázdninách ve městě, každý den alespoň jednu zajímavou aktivitu,“ vypráví místostarostka a politička Projektu Zdravé město Orlová Marie Pustelníková. Katalog prázdninových aktivit byl na konci školního roku distribuován všem žákům základních škol a v omezeném počtu také středoškolákům. Součástí katalogu byla také přihláška k účasti na jednotlivých akcích. Děti vybíraly ze široké škály nabídek - sportovního klání, soutěže, hry, turistické výlety, dny otevřených dveří spolu s ukázkami práce např. u Městské policie či hasičů aj. Příjemnou motivací k zapojení se do prázdninových akcí byla i možnost výhry. Už v katalogu se každé dítě dozvědělo, kolik může za účast na dané akci získat bodů, které ho mohou dostat do čela tabulky účastníků a zajistit mu účast na výletu pro nejlepší MARATÓNCE. „Všem Zdravým městům akce tohoto typu vřele doporučuji. Maratón dá sice hodně práce a vyžádá si opravdu velké nasazení, ale určitě se vynaložené úsilí vrátí na spokojených dětech, které když si hrají, tak určitě nezlobí!“ dodává místostarostka Pustelníková.

V Kroměříži hnízdí sokoli

Zdravé město Kroměříž se až donedávna potýkalo s problémem přemnožení holubů. Loni město do boje zapojilo sokoly.

Ničení historických fasád, soch, znečišťování chodníků i jiného majetku, obavy z alergií a přenosu onemocnění či parazitů. To jsou důvody, proč se

Zdravé město Kroměříž loni rozhodlo podpořit zahánění sokolů stěhovavých, přirozených nepřátel divokých holubů, v podmínkách města. V urbánním prostředí tvoří holubi 80% kořisti sokolů. Město tedy navázalo spolupráci se sokolníky – účastníky programu na záchranu sokola stěhovavého. Během pěti let plánují vypustit dvacet mládřát přímo z některých výškových budov. „Loni byla v Kroměříži vypuštěna tři mládřata a letos čtyři. Předpokládá se, že sokoli pomohou snížit počet holubů cca o 20 %,“ tvrdí starosta Kroměříže Mgr. Petr Sedláček.

Letní škola Zdravých měst

Ve dne 29. -30. července 2002 proběhla konference Zdravých měst - Letní škola Zdravých měst České republiky.

Účastníci konference se sešli v jihomoravském Zdravém městě Kroměříži. Na programu bylo jak ohlédnutí se za rozvojem Projektu Zdravá města v podmínkách České republiky a zhodnocení dosavadních výsledků, tak také diskuse o budoucím fungování asociace Zdravých měst. Podle místostarostky a političky Projektu Zdravé město Dr. Evy Novákové se prvního ročníku Letní školy Zdravých měst v Kroměříži zúčastnili zástupci deseti členských měst NSZM ČR.

Nový člen sítě Zdravých měst

Do Národní sítě Zdravých měst ČR se v červenci přihlásil nový člen - Město JILEMNICE. Město je v první fázi členem pozorovatelem. Výhodou této formy členství je zejména podstatně snížený členský příspěvek za který město či obec získávají intenzivní informační servis a přístup na všechny školení a akce, zajišťované Zdravými městy. Tato forma členství je vhodná pro obce a menší města jestliže dosud nejsou obeznámena s podrobnostmi postupu podle metodiky Zdravých měst ČR. Věříme, že se město Jilemnice brzy připojí k dvacítce řádných členů a začne realizovat místní Agendu 21, LEHAP a další standardy ZM.

KONTAKT

Ing. Petr Švec

národní koordinátor Projektu Zdravé město
Šrobárova 48, 100 42 Praha 10
tel: +420 602 500639, fax: +420 606 757519
e-mail: paha@nszm.cz
web: www.nszm.cz